

У цехах М-2 та А-5 ПАТ «АЗОТ» проходять капітальні ремонти

Актуально



Капітальні ремонти проходять нині в цехах ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM з виробництва карбаміду М-2 та аміаку А-5. Роботи розпочалися 15 листопада і триватимуть до кінця грудня.

Із масштабних заходів, передбачених ремонтом: заміна скрубера високого тиску у відділенні синтезу цеху М-2 на новий сучасний апарат чеського виробництва. На фото начальник цеху М-2 Д.Артюхов (праворуч) та старший майстер з ремонту обладнання К.Перехрест біля скрубера, який готують до встановлення.

Детальніше на **2-3 стор.**

Читайте в номері

Дякуємо, що живі!
Наше мирне життя вони захищали під кулями **6**

Суміжні професії
освоюють більше 80-ти азотівців **7**

Студенти політехнічного
технікуму побували в цеху А-5 з виробництва аміаку **7**

Волейболісти змагалися
за Кубок ПАТ «АЗОТ» **8**

**Допомога
школам міста
від хіміків** **9**
стор.

«Азот» надає різнопланову допомогу: від встановлення дитячих і спортивних майданчиків до вирішення різних побутових питань.

Нарада з охорони праці

У листопаді відбулася підсумкова нарада з охорони праці і навколишнього середовища за третій квартал та дев'ять місяців поточного року. Про стан профілактичної роботи доповідала директор департаменту з охорони праці Л.В.Зінченко, про охорону навколишнього середовища – начальник відділу З.В.Хорольська. Питання газової та пожежної безпеки, а також рівень захворюваності за відповідний період проаналізували командир ВГРЗ В.В.Руденко, заступник начальника 1 державного пожежно-рятувального загону С.О.Таранович та головний лікар МСЧ В.Г.Яловой.



У цеху з виробітку карбаміду М-2 ПАТ «АЗОТ» ВСТАНОВЛЮЮТЬ НОВИЙ АПАРАТ ВИСОКОГО ТИСКУ

Новий скрубєр високого тиску встановлять у цеху з виробництва карбаміду М-2 Черкаського ПАТ «АЗОТ», що входить до групи OSTCHEM (об'єднує підприємства азотної хімії Group DF), під час капітального ремонту. Це вже другий потужний апарат, яким поповнено технологічне обладнання цеху цього року.

— Із масштабних робіт, передбачених ремонтом: заміна скрубєра високого тиску позиції Е-203 у відділенні синтезу на новий сучасний апарат чеського виробництва, — розповідає начальник цеху М-2 Дмитро Артюхов. — Паралельно, відповідно до затвердженого графіка, ведуться стандартні операції при проведенні капітальних ремонтів: чистка та ремонт теплообмінного обладнання, ремонт запірно-регулюючої арматури, усунення дефектів в апаратах тощо.

Виконання всіх робіт забезпечують ремонтні служби підприємства і персонал цеху. Також задіяні цех електропостачання, воєнізований газорегулювальний загін, центральна лабораторія, автотранспортний цех та інші структурні підрозділи «Азоту».

Нині капітальний ремонт у розпалі. На технологічній етажерці грануляційної башти ведуться роботи з демонтажу старого скрубєра, який про-



Працівники УКР розбирають новий скрубєр на частини

Капітальний ремонт у цеху М-2 розпочався 15 листопада і триватиме до кінця грудня поточного року. Весь комплекс заходів направлений на забезпечення безперебійної роботи обладнання.

водить бригада управління капітальних ремонтів (УКР). Як зазначає старший майстер бригади Геннадій Козій, апарат

розбирають і спускають частинами з висоти 61 м. Це важка та копітка робота, адже скрубєр — досить громіздкий апарат. Загальна його вага становить 25,5 тонн, висота — 8,3 м. Загалом він має чотири великих складових: дві кришки, середня частина і сам теплообмінник. Спускають частини апарату двома таями вантажопідйомністю по 5 т, починаючи з нижньої кришки.

Водночас проходять підготовчі роботи для встановлення нового скрубєра. Бригада УКР також його розбирає, щоб частинами піднімати на етажерку. Процес проводиться у зворотному порядку, починаючи з верхньої кришки. Після чого вже на місці проводитимуть монтаж і обв'язку апарату.

Тривають ремонтні роботи й у відділенні компресії. Тут працює бригада цеху централизованого ремонту (ЦЦР). Як розповідає слюсар-ремонтник ЦЦР Анатолій Гордієнко, зараз вони виконують ремонт поршневого компресора К-102А — розбирають поршні, клапани, замінюють поршневі кільця та сальники, зняли й відправили в ремонтно-механічний цех один із циліндрів.

Нагадаємо, що у травні цього року в цеху М-2 було проведено заміну конденсатора карбамату низького тиску Е-303 на новий більш ефек-



Ремонтні роботи у відділенні компресії

тивний чеський апарат. Він дозволяє ефективніше вести процес конденсування газів вузла рецику й десорбції.

Усі роботи в цеху М-2 виконуються відповідно до плану і мають завершитися у визначені терміни.

Світлана Литвин,
фото автора



Бригада ЦЦР: В.Андрущенко, Ю.Майборода, А.Воробей, А.Гордієнко та В.Завальнюк

В котлах-утилізаторах цеху А-5 Черкаського «Азоту» ЗАМІНЯТЬ ТРУБЧАТКУ

Паралельно з цехом М-2 Черкаського ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM капітальний ремонт проходить і в цеху з виробництва аміаку А-5. Серед інших заходів з ревізії та ремонту технологічного обладнання цеху, яке того потребує, великий обсяг робіт буде виконано на котлах-утилізаторах поз.101-СА та 101-СВ, де замінять трубчатку.

Як розповів начальник цеху А-5 ПАТ «АЗОТ» Петро Кропива, нині роботи проходять на компресорно-насосному обладнанні в блоці 700А,Б,В. На компресорі природного газу поз.102-Ж та компресорі технологічного повітря поз. 101-Ж відкрили корпуси парових турбін та відправили їхні ротори на шліфовку шийок валів в ремонтно-механічний цех. Також проводиться ревізія стану підшипників, ущільнення приводів маслососів цих компресорів, чистка масляних холодильників. На компресорі технологічного повітря буде проведено переупаковку корпусу високого тиску.

У блоці 700Б-Г проводять ревізію насосів напівбідного й бідного розчинів «Бенфілд», насосів живильної води, чистку водяних міжступінчатих холодильників компресора синтез-газу.

Одна з бригад УКР задіяна в ремонті котла-утилізатора поз.103-С, який давав пропуски котлової води під час експлуатації. Його відкриють, проведуть ревізію, виявлять дефекти трубок в трубчатці та заглушать їх.

Роботи в цеху А-5 одночасно проводяться на різних ділянках. У них задіяні всі ремонтні та допоміжні служби підприємства – управління капітальних ремонтів, ремонтно-механічний цех, централізований електроремонтний цех, цех централізованого ремонту, ремонтно-будівельний та автотранспортний цехи, відділ діагностики і контролю, а також ремонтні служби та персонал цеху.



Начальник цеху А-5 Петро Кропива

– Великий обсяг робіт зараз проводиться на допоміжному котлі позиції 101-ВУ, де повністю відновлюється стеля й дах. Будуть замінені пошкоджені елементи металоконструкцій та футерування. Зараз з допомогою підйомного крану «Liebherr» на дах котла подаються будівельні матеріали для зведення тимчасових конструкцій, які захищать від негоди під час проведення ремонтних робіт, – розповідає інженер-технолог цеху А-5 Віталій Половий.

Також буде замінено трубчатку на вертикальних котлах-утилізаторах 101-СА і 101-СВ.

– По цих котлах ми плануємо виконати найбільший обсяг робіт. Трубчатка були нами замовлені в управлінні капітальних ремонтів ще два роки тому. Їх виготовили і доставили в цех, але можливість встановити з'явилася тільки зараз. Як тільки звільниться бригада УКР, яка має виконувати ці роботи, відразу ж приступимо до них, – розповідає Петро Кропива.

Виготовленням трубчаток для цеху А-5 займалась бригада котельників та зварювальників під керівництвом Ігоря Яшенка. Кожна з них складається приблизно з 250 трубок діаметром 51 міліметр та довжиною 6 метрів. Загалом виготовлення обох трубчаток зайняло близько 4 місяців.

Також значний обсяг робіт буде виконано в печі первинного риформінгу. В деяких місцях вона потребує відновлення ділянок футерування і тунелів.

Наталія Бакалова



Слюсар КВПіА В.Шевченко перевіряє клапани



Старший апаратник Ю.Кравець та інженер-технолог В.Половий біля котла поз. 101-ВУ, де триває ремонт даху



Слюсар-ремонтник УКР В.Дикий працює з маслососом

Морской порт «Ника-Тера» построил собственную ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНУЮ ИНФРАСТРУКТУРУ

Морской терминал «Ника-Тера» (ООО «МСП Ника-Тера», входит в азотный бизнес Group DF), реализовал масштабный проект по строительству собственной железнодорожной инфраструктуры: компания построила и сдала в эксплуатацию девять дополнительных железнодорожных путей протяженностью более 3 км, пятнадцать стрелочных переводов и новый специальный весовой комплекс.

Проект был реализован в рамках комплексной Программы по увеличению пропускной способности терминала.

— Инвестиции в собственную ж/д инфраструктуру — часть нашей стратегии, направленной на увеличение грузооборота. Благодаря запуску нового железнодорожного комплекса, мы сократим время обработки грузов. Разгрузив железнодорожную станцию «Жовтнева», у нас появятся новые возможности по увеличению объемов перевалки, в итоге мы сможем обрабатывать больше грузов, — комментирует **председатель общества ООО «МСП Ника-Тера» Александр Гайду.**

Программа по увеличению пропускной способности терминала была начата предприятием 4 года назад, после того, как предприятие вошло в азотный бизнес Group DF Дмитрия Фирташа. Среди основных направлений программы — работы по дноуглублению и увеличению причальной линии, закупка специального оборудования для приема/обработки/перевалки грузов и строительство транспортной инфраструктуры (новые ж/д ветки, разгрузочные станции, дороги и стоянки для ожидающих клиентских автомобилей).

В 2015 году завершён 1-й этап Проекта по увеличению причальной линии — на терминале были построены и сданы в эксплуатацию 3 новых причала, благодаря чему общая протяженность причальной линии выросла до 1,7 км. **Общий объём инвестиций в строитель-**



В рамках Программы по увеличению мощностей и пропускной способности терминала предприятие также закупило специальное оборудование и машины, позволяющие более эффективно и быстро обрабатывать грузы. В частности, предприятие закупило новые рейферные перегружатели немецкой компании Sennebogen (23 млн. грн.), 7 новых ленточных конвейеров компании Telestack (26,5 млн. грн.), экскаваторы и погрузчики компании Caterpillar (4,2 млн. грн.). В ближайшее время на «Ника-Теру» будет поставлено два порталных крана «Марк-36» финской корпорации Konecranes.

ство причалов составил более 235 млн. грн. Инвестиционный план предприятия предполагает сдачу в эксплуатацию еще трех новых причалов (2-й этап Проекта по увеличению причальной линии). Увеличение протяженности причальной линии до 2,5 км даст возможность нарастить количество обрабатываемых судов.

В порту построена современная мобильная зерновая лаборатория с автоматизированной системой забора проб зерна из автотранспорта, сдан в эксплуатацию лабораторно-визеровочный комплекс, позволяющий быстро и качественно обрабатывать зерновые грузы клиентов.

— Чтобы привлечь клиентов из АПК, мы построили новый современный зерновой комплекс. Это позволило увеличить объёмы обработки зерновых, которые являются ключевым грузом для терминала, — говорит **Александр Гайду.** — Мы вкладываем значительные ресурсы в основные фонды, машины и оборудование, продолжаем инвестировать в инфраструктуру. От таких инвестиций напрямую зависит качество сервиса. Конкуренция среди портов сильно ужесточается и наличие собственной железнодорожной инфраструктуры дает больше манёвренности бизнесу, в определенном смысле

повышается рыночное преимущество. Ведь скорость обслуживания, вместе с ценой и качеством, становится чуть ли не определяющими факторами при выборе обслуживающего порта.

По утвержденному бизнес-плану в 2016 году на техническое перевооружение «Ника-Тера» планирует направить до 170 млн. грн. С января по сентябрь 2016 года предприятие обработало 2,5 млн. тонн грузов.

С 2011 по 2015 год суммарные инвестиции предприятий Group DF в николаевский терминал «Ника-Тера» составили 1,168 млрд. грн.

Источник: nikatera.com

НА ПАТ «РІВНЕАЗОТ» ПРОЙШЛИ НАВЧАННЯ З ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

У листопаді на ПАТ «Рівнеазот» OSTCHEM (об'єднує підприємства азотної хімії Group DF) пройшли об'єктові тренування спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту. Результати тренувань показали, наскільки швидко рівненські хіміки зможуть відреагувати на аварію та оперативно й ефективно спрацювати в екстремальній ситуації.

За тактичним задумом навчань, внаслідок порушення виробничого процесу на ПАТ «Рівнеазот» (склад рідкого аміаку К-172) сталася розгерметизація однієї ємності 200 м³ та викид 50 тонн аміаку у навколишнє середовище. Далі навчання проходили за чіткими планом та задумом тренувань. Старший диспетчер підприємства провів прогнозування можливої зони забруднення та викликав на місце подій спеціалізовані формування цивільного захисту підприємства, а також оповістив працівників, які потрапили в зону забруднення для їх виводу в безпечні місця.

До ліквідації умовної аварії на підприємстві залучили підрозділи ДПРЗ-1, ВГРЗ, ЛОУ та службу охорони. Першим на місце надзвичайної події прибуло чергове відділення воєнізованого газорятівного загону. Група провела евакуацію потерпілих до пункту надання медичної допомоги. За ними до місця аварії прибула група охорони громадського порядку, аби встановити пости для зустрічі та регулювання прибуваючих сил і засобів ліквідації аварії, огородити межі зони забруднення та забезпечити без-

перешкодний проїзд до місця виникнення аварії спеціалізованим підрозділам.

Із сиренами та світловими сигналами на місце аварії оперативно прибули підрозділи 1-го державного пожежно-рятувального загону ГУ ДСНС в складі 3-х відділень на автоцистернах та 1-му відділенні на автодрабині. Рятувальники лафетними установками створили водяні завіси, які осадили хмари аміаку та розбавили його до безпечної концентрації. Тим часом, чергова бригада медиків «швидкої» розгорнула пункт прийому та сортування потерпілих, після чого надала необхідну екстрену допомогу.

Паралельно з цим на території поблизу цистерн із аміаком працювала група охорони навколишнього середовища. Вони провели розвідку місця аварії для визначення концентрації парів аміаку. За кілька хвилин лаборанти ВОНС повідомили результати хімічної розвідки – розповсюдження хмари аміаку локалізовано, концентрація парів аміаку в повітрі у межах допустимих норм. Аміачна вода, що утворилась у результаті створення водяних завіс, відкачана дренажними насосами



в сховище аміачної води. Після закінчення робіт з ліквідації надзвичайної ситуації було проведено санітарну обробку задіяного особового складу підрозділів, а також дегазацію території підприємства, яка потрапила до зони ураження в результаті вилливу аміаку.

За злагодженою та оперативною дією всіх формувань спостерігали адміністрація ПАТ «Рівнеазот» та представники ДСНС України. Підбиваючи підсумки навчань, головний інженер ПАТ «Рівнеазот» Володимир Коваленко високо оцінив роботу всіх служб і формувань цивільного захисту.

— Я радий, що цього річ навчання пройшли на високому рівні. Наше підприємство приділяє чимало уваги питанням безпеки працівників та всіх виробничих процесів. Ми розуміємо всю важливість високої організації служб цивільного захисту підприємства, адже від них може залежати життя і здоров'я працівників підприємства та жителів навколишніх сіл, — констатував Володимир Коваленко.

— У випадку надзвичайної ситуації всі належні служби мають діяти не лише оперативно та професійно, а й максимально злагоджено. Саме для координованості дій між службою порятунку, медиками, зв'язківцями та іншими структурами і проводиться нинішнє тренування, — зазначив начальник Управління планування та координації заходів цивільного захисту Василь Скакун. — Відзначу, що на ПАТ «Рівнеазот» організація навчань чи не найкраща — ліквідація наслідків аварії тривала близько 8 хвилин. Головне, щоб все те, що відпрацьовували служби, так і залишилось лише тактичним задумом.

Джерело: azot.rv.ua



Протягом тренувань за діями служб ЦЗ стежили представники ДСНС України, які визначили реальну оцінку стану готовності ПАТ «Рівнеазот» до вирішення завдань цивільного захисту. Всі навчальні питання відпрацьовані, поставлена на тренуванні мета досягнута, загальна оцінка об'єктового тренування спеціалізованих служб і формувань ЦЗ – «Добре».

ДЯКУЄМО, ЩО ЖИВІ!

Наше мирне життя вони захищали під ворожими кулями

Небагатослівні, змужнілі, загартовані... Вони – воїни гібридної війни, яка назавжди залишила в їхніх серцях тяжкий слід. Це відчувається в погляді, в словах, в ставленні до світу. Вони, як ніхто, розуміють ціну мирного життя, можливість повернутися на рідне підприємство і просто добре виконувати свою роботу.

Так склалося, що працівники ПАТ «АЗОТ» одними з перших відчували як це – проводити своїх колег, рідних та близьких на війну. Вже в березні 2014 року, коли почалася перша хвиля мобілізації, до лав Збройних Сил України було призвано шість азотівців. Серед них був і **Юрій Карпич**, апаратник підготовки сировини цеху з виробництва карбаміду М-6. Разом зі ще двома азотівцями – **Олексієм Заярнюком** (електромонтер ЦЕРЦ) та **Олегом Мавріним** (машиніст компресорних установок цеху М-2) вони були призвані до 14-го окремого мотопіхотного батальйону «Черкаси». Проходили службу біля Волновахи, Старогнатівки та Новотроїцького.

– До війни швидко звикаєш. Ми знали куди йдемо і були готові. Навіть до того, що кожен твій прожитий день може бути останнім. Страх смерті відступає, боїшся тільки одного, щоб не залишитися калікою і не стати на все життя тягарем для своїх рідних, – розповідає **Юрій**. – Дуже тяжко було дивитися на поранених і вбитих товаришів, але з часом навіть до цього звикаєш...



Юрій Карпич на бойовій позиції батальйону «Черкаси»

Тяжкими були для воїнів першої хвилі мобілізації й умови, в яких вони опинилися за практично повної відсутності забезпечення армії. Нерідко доводилося спати на сирій землі, після чого багато хто хворів. З глибокою вдячністю згадують нині наші захисники ту допомогу й підтримку, яку надав їм колектив «Азоту», придбавши всі необхідні для несення служби обладунки.

Через рік Юрій повернувся додому, проте вже в третю хвилю мобілізації пішов служити його **молодший брат Андрій**.

Вирішив: брат служив і я буду служити. Ходив до військкомату і **батько хлопців – Володимир Карпич**, бригадир котельного цеху ПАТ «АЗОТ». Проте потрапити на службу йому так і не вдалося.

Мабуть на «Азоті» немає жодного цеху, з якого чоловіки не призивалися б до лав армії. Так, у цеху М-9 військову службу пройшли сім працівників. **Машиніста газодувних машин Володимира Братка** мобілізували в третій хвилі. Служив у 4-му батальйоні 30-ої бригади, який «кидали» практично по всій

лінії фронту. Вся його служба проходила під вогнем ворога і згадується як суцільний страшний сон. В останню, шосту, хвилю призову потрапив **Андрій Курило**, апаратник змішування. Його викликали у військкомат, коли був у відпустці. Розповідає, що до тяжких військово-польових умов, армійських порядків, зброї, моральних потрясінь звикати непросто, проте дуже допомагає в цьому пройдена колись строкова служба. Тож він за те, щоб його син, якому зараз 18 років, йшов служити до армії – мужнів та наби-



Ю.Карпич та О.Заярнюк

Працівники ПАТ «АЗОТ», мобілізовані до лав Збройних Сил України

Великий І.П. (К-9), Маврін О.В. (М-2), Мельник В.С. (ЦЕРЦ), Строкань О.М. (К-1), Білик І.М. (А-5), Діденко В.О. (К-9), Томілов В.В. (ЦЕРЦ), Дудка О.М. (М-9), Павловський І.Л. (ЕП), Наконечний Р.Г. (М-6), Гаврилюк О.М. (А-3), Мисан А.А. (К-9), Груй О.В. (ЦЗП), Александров О.А. (К-7), Тіткало О.О. (ЦЦР), Павлюк М.Д. (М-9), Тищенко В.Ю. (ВГРЗ), Касяненко В.М. (А-5), Пономаренко В.І. (ЗЦ), Заярнюк О.П. (ЦЕРЦ), Стадніченко В.А. (М-2), Лепьошкін Ю.М. (М-9), Розум Р.М. (К-6), Васькевич Р.В. (К-3), Шалунов С.О. (К-5), Курило А.М. (М-9), Янковий О.І. (М-9), Богуш О.А. (А-5), Маруніч С.О. (К-2), Ковтун М.М. (М-9), Лобода В.І. (М-6), Сизоненко Р.І. (К-2), Карпич Ю.В. (М-6), Рева М.О. (К-6), Братко В.М. (М-9), Дрига О.А. (ЦСГ), Прус О.О. (ЦЗП), Шкляренко М.Г. (А-5), Лябчук О.А. (М-9), Кауров А.Д. (УКР), Панченко О.М. (М-5), Нечуйвітер О.С. (УКР), Костів А.В. (М-2), Гонда В.П. (УКР), Волік Д.В. (ЦЗ), Гладкий Р.М. (ЦВТК), Курінний І.О. (АТЦ), Глуханько В.Д. (К-2), Коваленко В.О. (ВПІПК), Крицький А.І. (ВПІПК), Назаренко П.М. (АТЦ), Зайченко А.М. (М-2).

Азотівці, які проходять службу за контрактом:

Плосконос Д.В. (К-7), Гончаренко Ю.В. (ЦВТК), Максимов Р.М. (К-1), Олійник С.М. (УТ), Остроушко А.В. (А-3), Доленко О.О. (К-6), Кривошея А.В. (К-4), Білазін М.К. (М-2).

рався досвіду. На жаль, в його житті цей досвід знадобився.

Нині всі наші воїни повернулися додому та до роботи на підприємстві. День Гідності й Свободи, який країна відзначала 21 листопада, – це, в першу чергу, їхнє свято. Адже саме такі цінності вони захищали, ризикуючи своїм життям. А ще, можливість українців мирно жити, працювати, рости дітей своїх. За це вони мають безмежну вдячність і пошану від простих людей. Хочеться, щоб і держава не забувала про зобов'язання перед своїми захисниками.

Наталія Бакалова

Суміжні професії освоюють БІЛЬШЕ 80-ТИ АЗОТІВЦІВ

На ПАТ «АЗОТ» OSTCHEM для розширення виробничого профілю працівників проводиться навчання за суміжними професіями. Наразі новий фах здобувають 86 азотівців.



Теоретичне навчання групи стропальників

Як розповідає начальник навчального центру Ігор Негробов, підготовка працівників за суміжним фахом здійснюється відповідно до направлень керівників структурних підрозділів. На основі поданих ними заявок визначається потреба у робітниках відповідної професії й формуються групи слухачів курсів.

Нині 35 осіб опановують професію стропальника, ще 35 – машиніста крана (кранівника) і 16 – ліфтера. Навчання триває 1,5 – 2 місяці залежно від фаху. Впродовж цього терміну слухачі повинні засвоїти теорію, пройти виробниче навчання та практику в цехах.

Викладачами теоретичного та інструкторами виробничого

навчання залучають працівників структурних підрозділів «Азоту», які мають стаж роботи не менше трьох років. Окрім того, вони повинні скласти педагогічний мінімум.

За кожною групою слухачів курсів закріплюється відповідальна особа, яка займається організацією навчального процесу. Так, інженер з підготовки кадрів Валентина Ковальська курує групу стропальників. Як вона зазначає, професійно-теоретична підготовка охоплює загальнотехнічні та спеціальні дисципліни, а також основи охорони праці. Майбутні стропальники вивчають основні відомості про вантажопідіймальні крани, знімні вантажозахватні пристрої, правила стропування, піднімання і переміщення вантажів тощо.

Теоретичні знання закріплюють під час професійно-практичної підготовки, яка здійснюється у навчальній майстерні, на навчально-ви-

робничій дільниці і безпосередньо на робочих місцях. Завершивши теоретичний курс і виробниче навчання, слухач під контролем інструктора самостійно працює над усіма роботами й операціями, передбаченими кваліфікаційною характеристикою. Наприкінці виробничої практики він виконує кваліфікаційну (пробну) роботу, що є допуском до атестації. Після успішного складання іспиту працівнику присвоюється суміжна професія й видається посвідчення.

Підготовка кадрів робітничих професій на виробництві має свої переваги. Навчання на безпосередньому робочому місці носить предметний характер, завжди є конкретним, орієнтованим на освоєння визначеного виду робіт. Окрім цього, воно проходить за скороченими термінами й зменшує період адаптації працівника.

Світлана Литвин,
фото автора

Для черкаських студентів провели ознайомчу екскурсію в цеху А-5

Днями для студентів Черкаського політехнічного технікуму спеціалізації «Обслуговування та ремонт обладнання підприємств хімічної і нафтогазопереробної промисловості» була проведена екскурсія підприємством. Майбутні механіки ознайомилися з технологічними процесами та обладнанням цеху з виробництва аміаку А-5.

Цього разу підприємство відвідала група студентів 4-го курсу. Екскурсію провів заступник начальника цеху А-5 Дмитро Чермерицький. Він розповів молоді про технологію виробництва аміаку та особливості обладнання цеху. Зокрема, студенти довідалися про принципи роботи печі первинного риформінгу, шахтного конвертора вторинного риформінгу, динамічного обладнання (компресорів і насосів), факельних установок, ізотермічного сховища аміаку.

Студент Олександр Харінов зазначив, що найбільше його вразили територія та устаткування підприємства. Для нього це прекрасна можливість більше дізнатися про хімічне виробництво безпосередньо від професіоналів своєї справи.

За словами викладача ЧПТ Ігоря Золотарьова, співпраця технікуму і «Азоту» дає молоді реальні шанси здобути перший практичний досвід на потужному виробництві і в перспективі працевлаштуватися.

Світлана Литвин



ВОЛЕЙБОЛІСТИ «АЗОТУ» ЗМАГАЛИСЯ ЗА КУБОК ПІДПРИЄМСТВА

У листопаді цього року пройшов Кубок з волейболу серед команд структурних підрозділів Черкаського «Азоту». У фіналі волейболісти виробництва мінеральних добрив вкотре зробили виклик торішньому володареві кубка ПАТ «АЗОТ» – збірній команді головного електрика.

Змагання з волейболу відбулося відповідно до календарного плану спортивно-масових і фізкультурно-оздоровчих заходів колективу фізкультури ПАТ «АЗОТ». За збігом обставин фінал Кубка співпав із життєвим ювілеєм ветерана праці і спорту товариства, капітана збірної команди мінеральних добрив Миколи Галушкевича. Тож перед початком гри друзі по команді та суперники привітали Миколу Павловича зі святковою датою, побажали йому доброго здоров'я і насаги до спортивного життя. Від ради керівників структурних підрозділів підприємства ювіля-



Пам'ятне фото фіналістів Кубка ПАТ «АЗОТ» з волейболу

Волейбол

25–27 листопада у спорткомплексі «Азоту» пройшли ігри I туру Чемпіонату України з волейболу серед аматорських команд.

Три перемоги здобула команда «А-пілон» з Умані, дві – «Агро-спорт» з Херсонської області, одну – черкаський «Сокіл». Останню позицію поки що займає команда «Амалтея» з Херсона.

Стартував II тур відкритого Чемпіонату області з волейболу «Златогор-ліга». Серед восьми команд-учасниць і збірна «Азоту».

Наразі наші волейболісти зіграли два матчі. У першому, на жаль, поступилися торішньому чемпіону «Трансгазу». Однак в наступному поєдинку показали жорстку гру і вибороли перемогу в минулорічного призера «Сокола» (3:1).

Бажаємо азотівцям перемог і здобуття призових місць!
Власн. інформ.

ра поздоровив капітан команди суперника Борис Кашперук та подарував йому від колективу спортсменів – знакову ювілейну волейбольну форму.

Сам матч виявився дуже цікавим і безкомпромісним та пройшов в напруженій спортивній боротьбі. З рахунком 2:1 перемогу здобула збірна коман-

да «електриків». На завершення спортивної події фіналістам вручили кубки й дипломи.

Іван Челомб'їтко,
інструктор спорткомплексу

Азотівці передали для бійців бензопилку

Бензопилку фірми «Олео Мак» з комплектом витратних матеріалів до неї придбали й передали на передову працівники цеху К-1 спільно з волонтерами ПАТ «АЗОТ».



Цех К-1 постійно надає посильну допомогу бійцям АТО

– Волонтер цеху К-1 Антон Осташкін передав прохання від працівника нашого цеху Руслана Максимова, який нині проходить службу в районі Северодонецька. В українських бійців вийшла з ладу пилка, а вона нині вкрай потрібна, щоб заготовляти дрова в польових умовах, – розповідає начальник цеху К-1 Леонід Савчук. – Ми збрали гроші, ще тисячу гривень доклала азотівська волонтерська група «Україна понад усе». За два дні пилка вже була на передовій.

Власн. інформ.

Черкаські хіміки надають «швидку допомогу» підшефним школам

Окрім масштабних проектів, які ПАТ «АЗОТ» реалізовувало у підшефних школах – організація літніх ремонтів та щорічних суботників, придбання обладнання, встановлення дитячих та спортивних майданчиків, підприємство нерідко виконує також роль «швидкої допомоги» для підшефних йому шкіл.

Черкаський «Азот» має таку можливість завдяки тому, що в його структурі працюють ремонтні та будівельні підрозділи, які можуть надати кваліфіковану допомогу в будь-якому питанні.

Так, цієї осені на прохання керівництва ЗОШ №4, куратором якої є майстер дільниці лінійних мереж цеху зв'язку Юрій Харламов, працівники управління капітальних ремонтів провели ревізію системи опалення, яка з початком опалювального сезону почала протікати. Під час робіт тут виявили та усунули шість пропусків.

А у школі №12 до свого куратора від ПАТ «АЗОТ», начальника адміністративно-господарчого відділу підприємства, депутата міської ради Григорія Кузьменка звернулися з проханням відновити зовнішнє освітлення, яке з часом вийш-



Юрій Харламов (праворуч) передає принтер для школи №4

ло з ладу. Коштом підприємства було придбано кабель та енергозберігаючі лампи, а роботи виконали працівники цеху електропостачання. Також перед початком навчального року азотівці завезли в

школу машину піску, щоб поповнити яму для стрибків.

Усувати наслідки вандалізму азотівцям довелося в ЗОШ №22, куратором якої є начальник залізничного цеху, депутат міської ради Максим Скорик.

Підсобне приміщення школи, в якому зберігається інвентар та інструменти, залишилося без дверей, оскільки старенькі дерев'яні просто виламали. На «Азоті» виготовили міцні залізнi двері й нині вони вже встановлені. Закінчуються також роботи з відновлення спортивних тренажерів, зламаних вандалами. Крім того, коштом підприємства придбано та встановлено новий каналізаційний люк, який було викрадено. А щоб навчальний заклад міг дотримуватися правил пожежної безпеки, підприємство придбало для нього п'ять вогнегасників.

Традиційно восени ПАТ «АЗОТ» надає свій транспорт та людей для вивезення опалого листя, гілок і будівельного сміття з території навчальних закладів. До того як підприємство взяло шефство над школами, це також було для них справжньою проблемою.

Не забувають куратори шкіл і про свята, беручи участь в урочистих лінійках, на які також намагаються прийти не з пустими руками. Цього року всі школи отримали в подарунок набори лабораторного посуду та реактивів для кабінетів хімії. Для ЗОШ №4 було придбано принтер, а вчителі ЗОШ №2 отримали до професійного свята інтерактивну дошку для вчительської.

Підприємство й надалі реалізує соціальну програму, спрямовану на підтримку навчальних закладів міста. Так, нещодавно хіміки встановили спортивні майданчики власного виробництва у школах №№15 та 31, а також ігрове обладнання в садочках №№43 і 59, якими опікуються депутати міської ради від ПАТ «АЗОТ» Ігор Кривошеєв та Максим Скорик.

Наталія Бакалова

Спортивні майданчики з «Громадського бюджету»

Давно омріяний футбольний майданчик зі штучним покриттям незабаром стане реальністю для дітлахів мікрорайону «Дніпровський». Проект спорудження такого майданчика в ЗОШ №13 – один із переможців програми «Громадський бюджет».

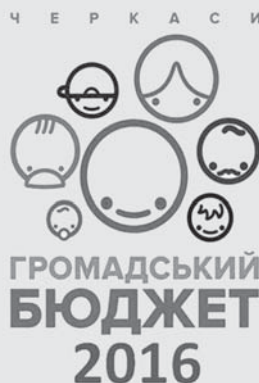
Головним ініціатором подання та втілення в життя цього проекту став депутат міської ради від ПАТ «АЗОТ» Іван Сухарьков, який вже давно шукав можливості для спорудження у мікрорайоні повноцінного футбольного майданчика.

За рахунок громадського бюджету буде також проведено реконструкцію спортивного майданчика для занять футболом, гандболом та баскетболом на території Черкаської гімназії №9, якою

опікується депутат Ігор Кривошеєв. Майданчик облаштують водостійким синтетичним покриттям, обладнають воротами, баскетбольними щитами й трибунами.

Програма «Громадський бюджет» реалізується в Черкасах другий рік поспіль. Цього року за результатами голосування черкашан було обрано 9 великих і 17 малих проектів, на втілення яких місто виділило 10 млн. грн.

Власн. інформ.



Хіміки, які залишили слід в історії Черкаського «Азоту»

У моїй довгій журналістській діяльності стрічалися люди, яких я вже з першої зустрічі вирізняла з-поміж інших через особливу цілісність їхнього характеру. Вони несли у собі знак особистої харизми... Саме такими залишилися в пам'яті Микола Павлович Білобородов, Василь Петрович Хрипко, Олександр Іванович Петренко, Григорій Самійлович Пащенко...

На Черкаський «Азот» Микола Павлович Білобородов приїхав у 1964 році із Березників Пермської області, де трудився на азотно-туковому заводі. Його азотівська біографія розпочалася з посади механіка цеху конверсії. Працюючи на підприємстві, він пройшов великий тернистий шлях. У 1967-68 роках М.П.Білобородов перебував у відрядженні у Франції, де здійснював приймання обладнання для будівництва цеху А-3, колектив якого згодом тривалий час очолював. Зав-



Микола Павлович Білобородов

дяки злагоженій праці високопрофесійного колективу 15 березня 1970 року цех А-3 отримав першу продукцію — аміак. І в цьому велика заслуга Миколи Павловича Білобородова. Завдяки його особистій ініціативі у цеху було впроваджено чимало нововведень для поліпшення роботи технологічного устаткування.

На початку 70-х років М.П.Білобородов на одному із хімічних підприємств Афганістану надавав інтернаціональну допомогу. А згодом знову повернувся на рідний «Азот» і очолив відділ підготовки кадрів. На цій ділянці роботи він багато зробив у плані розширення експозиції музею Трудової Слави підприємства. Особисто сам проводив экс-

курсії для молодого кадрового поповнення, бо з його багаторічним виробничим досвідом він добре володів питаннями історії будівництва, розвитку і становлення гіганта великої хімії. На будь-якому професійному посту він трудився чесно і завзято, ніколи не прагнув слави і пошани, хоча всього цього заслуговував сповна.



Василь Петрович Хрипко

Справжньою кузницею кадрів для Черкаського «Азоту» був Київський політехнічний інститут. Його вихідцем був і Василь Петрович Хрипко, який у далекому 1962 році отримав диплом інженера-енергетика. У кадровому списку азотівців він виявився третім. Василю Петровичу із числа небагатьох пощастило побачити безкрає поле, на площі якого мав «вирости» майбутній завод. Енергетичну службу підприємства тоді представляв в одній особі В.І.Чибишев, який відіграв особливу роль у трудовому житті Василя Петровича. Саме від Віталія Іларіоновича через багато років він отримав головний енергетичний пост. Це сталося у 1981 році. На першому етапі будівництва «Азоту» найвідповідальнішим завданням було замовлення і поставка на завод азотних добрив електрообладнання, кабелів, освітлювальних приладів, а також їхній монтаж. Колись Ва-

силь Петрович зізнався в тому, що він безмежно щасливий від того, що всі роки його трудової діяльності пройшли на Черкаському «Азоті».

Олександра Івановича Петренка життя ніколи не балувало. Замість того, щоб після випускного вечора їхати вступати до вузу, йому довелося одягати солдатську гімнастерку. Воював він довго — захищав Кавказ, визволяв Донбас, Полтаву, Кременчук... Після війни навчався на хіміч-



Олександр Іванович Петренко

ному факультеті Харківського інженерно-економічного інституту. За розподілом потрапив на Черкаський завод хімреактивів. А коли почалося спорудження заводу азотних добрив, то Олександр Іванович душею відчув, що це підприємство підходить йому стовідсотково. Спочатку він працював начальником кошторисно-планового відділу, а у 1964 році О.І.Петренка призначили начальником планово-економічного відділу. На його долю випала участь формувати економічну службу «Азоту» з нуля. А в 1979 році Олександр Іванович був призначений заступником генерального директора з економіки і управління. І на цій посаді він пропрацював майже два десятиліття. Йому довелося багато чого пережити — і економічних експеримен-

тів, і новацій... Але всі ті напружені завдання, які ставилися перед колективом, обов'язково виконувалися.

Григорій Самійлович Пащенко після закінчення Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту спочатку працював на Горлівському азотно-туковому заводі, а потім, коли почався набір спеціалістів на підприємство в Черкасах, приїхав сюди. Це був 1964 рік. Враховуючи попередній досвід роботи на компресорних установках, Г.С.Пащенко було призначено майстром у пусковий цех розподілу повітря. Після служби в армії Григорій Самійлович повернувся на рідне підпри-



Григорій Самійлович Пащенко

ємство вже на посаду механіка першої черги виробництва аміачної селітри. Цех тільки починав будуватися. Взагалі із черкаського селітроу у Г.С.Пащенко пов'язані найяскравіші сторінки біографії. Одна з них — одержання 90-мільйонної тонни мінеральних добрив у колишньому СРСР. Майже 50-річна трудова діяльність Григорія Самійловича оцінена орденом Трудового Червоного Прапора та Почесним званням «Заслужений працівник промисловості України».

Підготувала
Ніна Гошуренко

Вишивки – справжні обереги українського народу

Вишивка в Україні – одне з улюблених і найпоширеніших різновидів народної творчості. У виробках майстринь захоплює піднесений світ краси і фантазії, натхненні образи, коріння яких сягає глибоко в історію звичаїв наших предків. Колись в Україні було навіть свято вишивальниць, яке припадало на день святої Варвари.

Саме цій кропіткій творчій праці умілець вишивки активісти клубу «Біла акація», що діє при БФ ветеранів праці ПАТ «АЗОТ», присвятили чергову зустріч, організувавши виставку чудових робіт під назвою «Вишивана Україна». У затишній залі, де на різні заходи збираються ветерани, завжди панує атмосфера святковості. А цьо-

го разу вона була посилена ще й тим, що її стіни, столики, підвіконня прикрашали чудові картини, рушники, серветки тощо. Їх авторами є самі ж азотівці: Валентина Слюсаренко, Валентина Замосенчук, Раїса Сахновська, Євгенія Досужа. А ще тут знайшлося місце і для вишитих міні-картин Галини Тхоренко, які вона залишила

на добру згадку про себе, відійшовши у Вічність.

Чудовим доповненням до вишитих композицій стала цікава концертна програма, сценарій якої, разом з активом, вдало продумала голова клубу Раїса Братко. Вона надзвичайно душевно розповіла про вишиті ікони Раїси Сахновської, про унікальну перлину виставки, яку принесла Ніна Євко – вишиту сорочку своєї мами, про вишитою бісером козака Валентини Слюсаренко, про вишиту сорочку Лідії Кушкової. А ще тематична зустріч проходила у поєднанні з віншуванням іменинників та ювілярів. У числі ювілярів – Катерина Глизь, Алла Гайдай, Таїсія Гончаренко, Юрій Трапезніков, Лідія Арістова. Для них прозвучало чимало пісень композицій. Дебютом став виступ Ольги Сахно, яка заспівала пісню «Хризантеми», а Тетяна Усенко досить артистично донесла до глядачів



В.Слюсаренко з картинами

вірш Миколи Калниболотчука «Вишивала мати синові сорочку». Прем'єрою стала пісня «Україночка» на слова Євгенії Досужі.

Завершальним акордом була подяка Ніни Агапової у формі вірша, яку вона висловила від імені всіх присутніх, плекаючи надію на наступні зустрічі.

Ніна Гошуренко



Анатолій Калужинський 35 років нерозлучний з «Азотом»

Трудова діяльність Анатолія Євгенійовича Калужинського на Черкаському «Азоті» розпочалася 30 листопада далекого 1981 року. Про це свідчить запис у його трудовій книжці. З цієї дати минуло довгих 35 років, сповнених життєвим та професійним ентузіазмом.

До Черкас, де на той час активно розвивалася хімічна промисловість, Анатолій Євгенійович приїхав відразу після закінчення хіміко-біологічного факультету Північно-Осетинського університету. Спочатку працював на посаді інженера центральної лабораторії підприємства, потім – старшим майстром з ремонту обладнання на виробництві слабкої азотної кислоти (цех М-5), а ще згодом – старшим майстром дільниці складського господарства. У 2000

році Анатолія Євгенійовича призначили заступником начальника цеху складського господарства. Ось такі кар'єрні сходинки він пройшов за 35 років самовідданої добросовісної праці. Навіть і сам не зогледівся, що так швидко пролетів час від дати до дати.

Цей довгий період трудових буднів Анатолія Євгенійовича Калужинського сповнений плідними результатами – активністю, ініціативою, високою виконавською дисципліною, завзяттям. У його



особистому арсеналі чимало друзів, надійних колег і однодумців, з якими може розділити різні миті свого життя. А найголовнішим його напрацюванням є авторитет та щире пошанування всього колективу.

І надалі зичимо невтомному життєлюбцю та ветерану праці щедрих успіхів при здоров'ї та натхненні!

Колектив
цеху складського
господарства

НА УКРАЇНЦІВ ЦЬОГОРІЧ ЗНОВУ ЧАТУЮТЬ небезпечні штами грипу

Холодна осінь та несприятливі погодні умови призвели до стрімкого поширення захворюваності на ГРВІ та грип. Починаючи з 3 жовтня, коли офіційно стартував епідемічний сезон, переохворіли вже близько мільйона українців, що на 13,7% більше, ніж за аналогічний період минулого епідемічного сезону.

Як розповіла завідувач терапевтичними дільницями медико-санітарної частини ПАТ «АЗОТ» Надія Здоровець, цього року в Україні будуть циркулювати три штами вірусів грипу: A/California/7/2009 – він же свинячий грип (H1N1), A/Hong Kong/4801/2014 – пташиний грип (H3N2) і вірус грипу B/Brisbane/60/2008. Незважаючи на те, що українці вже не перший рік хворіють на свинячий та пташиний грип і частина мають до них імунітет, вони залишаються дуже небезпечними, особливо для вагітних жінок, дітей, людей у віці та з послабленим імунітетом. Нагадаємо, що вірус типу «А» в короткі терміни дає ускладнення на легені, що часто веде до летальних наслідків.



Клінічні ознаки свинячого грипу (H1N1): головний біль, біль у м'язах, біль у горлі, підвищення температури тіла, кашель, нежить, закладання носа, в окремих випадках – блювота і пронос.

У середині листопада в Україні вже отримали лабораторне підтвердження наявності вірусу типу А у зразках, взятих у хворих з підозрою на грип. За статистикою, близько 62% хворих – діти. Тож, медики застерігають: вже за перших проявів симптомів грипу варто звертатися за кваліфікованою допомогою. **Надто ж якщо мова йде про дітей. негайно потрібно викликати «швидку», якщо в дитини з'являється один із тривожних симптомів:** прискорене або утруднене дихання, синюшність шкірних покривів, поява на тілі крововиливів чи носової кровотечі, сильний головний біль, надмірне збудження або поява судом, блювоти, проносу, відсутність сечовипускання чи сліз під час плачу.

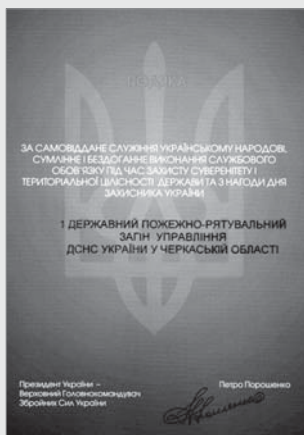
Минулорічний епідемічний сезон відзначився дуже великою летальністю. Якщо у 2012 – 2015 роках від грипу помирали 50 – 60 осіб, то у 2015 – 2016 роках було зафіксовано 366 летальних випадків. Тому потрібно дуже ретельно ставитися до профілактики грипу: уникати скупчення людей, не контактувати з хворими, часто провітрювати приміщення, мити руки з милом, намагатися не торкатися очей, носа або рота немитими руками, змазувати носові ходи протівірусними мазями тощо.

– Серед працівників ПАТ «АЗОТ» з початком епідемічного сезону також зросла кількість хворих на гострі респіраторні інфекції та грип, тому питання профілактики захворюваності в колективі знову набули актуальності, – зазначила **Надія Здоровець**. – У 2015 році тимчасова втрата працездатності, пов'язана з цими захворюваннями, склала 65,7% всіх випадків та 45,1% всіх днів тимчасової непрацездатності працівників.

Наталія Бакалова

Роботу вогнеборців 1 ДПРЗ оцінив Президент України

За сумлінне виконання службового обов'язку та з нагоди Дня захисника України перший Державний пожежно-рятувальний загін з охорони ПАТ «АЗОТ» був відзначений подякою від Президента України.



У жовтні під головуванням начальника Управління ДСНС України у Черкаській області генерал-майора служби цивільного захисту Віктора Гвоздя відбулося засідання Колегії, на якій підбивали підсумки роботи Управління та пожежно-рятувальних підрозділів області за 9 місяців поточного року. На це засідання з робочим візитом завітав радник Голови ДСНС України з надзвичайних ситуацій, генерал-лейтенант служби цивільного захисту Григорій Марченко, який озвучив актуальні питання стратегії

реформування системи Державної служби надзвичайних ситуацій України, а ще виконав доручення Голови ДСНС і вручив Подяку від Президента України першому Державному пожежно-рятувальному загону з охорони ПАТ «АЗОТ» «За самовіддане служіння українському народові, сумлінне і бездоганне виконання службового обов'язку під час захисту суверенітету і територіальної цілісності держави та з нагоди Дня захисника України».

Вікторія Соловійова

Прошло вже більше 11 століть, як у мальовничих передгір'ях Карпат, на берегах річки Уж, з'явилося це маленьке містечко. Воно тихе й затишне. Хоча, як інакше може виглядати столиця краю, який величають українською Швейцарією?!

За історію свого існування Ужгород входив до складу понад 20 держав. Зараз тут проживають представники 76 національностей. З різними характерами, традиціями та звичками. Та й саме місто немов би складається із кількох



Навесні свіжість сакур, влітку духмяний запах липової алеї, замкова давнина, збереження традицій та завжди живе різноманіття культур і мов... Столиця Закарпаття – це українське вікно в Європу, країна в країні. І так можна сказати майже про кожне село і місто Срібної Землі. Саме так поетично називають Закарпатський край його шанувальники.

МІСТО УЖГОРОД – українське вікно в Європу

Ужгород – справжнє європейське місто! Хтось його називає маленьким Парижем, хтось плутає його вулички з вулицями Братислави. А хтось каже, що центр міста напрочуд нагадує Прагу або Загреб. Але кожен ужгородець впевнено скаже, що його місто унікальне. І з цим важко не погодитись. Адже такого вокзалу, як в Ужгороді, немає ніде. Він нагадує собою замок із якоїсь казки.

міст, кожне з яких належить до різних епох. Найцікавіше опинитися в самісінькому серці Ужгорода, на його центральних вуличках, що нагадують про часи середньовічної Мадьярії та імперської Австро-Угорщини. До речі, назва Ужгород (місто над річкою Уж) офіційно закріпилася лише у 20-х роках минулого сторіччя, а до того часу і практично до самого заснування, місто було відоме, як Унга (походило від назви кочових племен, що захопили Закарпатську столицю у IX столітті).

Ужгород без перебільшення розташований у центрі Європи. Тому й не дивно, що з давніх-давен він звик приймати гостей. Сюди приїжджали купці та

ремісники, тут гомоніли строкаті ярмарки, тут збиралися поважні іноземці та хизувалися вишуканим вбранням світські дами. А місцеві жителі проводили час у численних кав'ярнях та ресторанах. Або ж неквапливо прогулювалися улюбленою вуличкою Корзо – від площі Коріатовича і до набережної. Вузька, але дуже затишна, вулиця з обох сторін забудована дво- і триповерховими будинками, які прикрашені унікальним ліпним орнаментом. Саме тут в усі віки б'ється серце Ужгорода. Як і в давнину, старовинна Корзо зберігає шарм і чарівність, так само слугує місцем романтичних побачень, приємних покупок та бесід за філіжанкою кави.



На пішохідній вулиці Корзо

ва і стала одним із експонатів музею. Віднедавна вона ще й діюча. Ужгородський музей під відкритим небом не єдиний в Україні, але саме тут можна знайти стільки унікального. Ну хоча б стіл, в якому є заглибини. З таких заглибин люди їли, біля них лежали ложки, а після вечері залишки їжі змітали в отвір, закритий пробками. Оце так винахід! У музеї зберігається понад 14 тисяч експонатів.

Однією з візитівок міста є Корчма-музей Деця у Нотарія, тобто 100 грам у нотаріуса. Вулиця та обід – дві найулюбленіші речі закарпатців. У цьому легко переконатися, відвідавши цей ресторанчик, чи корчму, чи музей. Як кому завгодно. Без позитиву звідси не підете!

Є також і набережна Незалежності з липовою алеєю. До речі, липова алея – найдовша у Європі і третя у світі. Править алеєю досить дивовижна пара – древній ясен і ліана, які «щасливі» разом ось уже два століття. А ще ужгородці люблять свій пішохідний міст, який поєднує не лише два береги, а й два зовсім різних міста – старе та нове. Тому корінні мешканці кажуть: «Коли йдеш до старого Ужгорода через пішохідний міст, можна загадати заповітне бажання і воно обов'язково здійсниться».

Ніна Гошуренко



На території музею під відкритим небом

А розпочинався Ужгород звичайно із замку. Ужгородський замок є одним із найстаріших в Україні. Йому вже понад 1000 років. Як і кожен замок, ужгородський старожил береже свої таємниці та легенди. За довгі роки свого існування він назбирав їх безліч. З його оглядового майданчика відкривається чудовий вид на ще одну перлину Ужгорода – музей народної архітектури та побуту під відкритим небом. Це справжнє Закарпаття у мініатюрі: колоритні господи, млин, кузня, школа, пасіка, старовинні предмети, ну і звичайно, церква. Все це зосереджено в одному просторі. Дерев'яну красуню-церкву збудували ще в 1777 році. Привезена вона із села Шелесто-

звідусіль

у вирі життя

Радимо приготувати

Кульки
«Райська насолода»

Необхідно: 250 г крабових паличок, 6 яєць, 3 середні картоплини, 100 г твердого сиру, 250 г майонезу.

Приготування: картоплю відварити та разом з яйцями і крабовими паличками натерти на дрібній тертці, змастити майонезом і добре перемішати. Сир також натерти на дрібній тертці, але в окремий посуд. З отриманої маси зробити невеликі кульки діаметром приблизно 3 см і обкачати їх у сирі. Викласти кульки на блюдо й поставити в холодильник.

Оригінально і смачно!

Надія Литвин, м. Черкаси

29 Листопада



Цей день в історії

* Всесвітній день інформації.

Народилися такі особистості:

Едмонд Галлей – англійський астроном і геофізик. Найбільшою заслугою вченого перед світовою наукою є те, що він сприяв появі праці Ісаака Ньютона «Математичні начала натуральної філософії». Галлей не тільки зумів переконати Ньютона написати цю працю, але й видав її власним коштом; **Григорій Квітка-Основ'яненко** – український письменник, основоположник української прози і жанру соціально-побутової комедії в класичній українській літературі; **Тетяна Назарова** – народна артистка України, акторка Національного академічного драматичного театру ім. Лесі Українки; **Андрій Воробей** – український футболіст («Шахтар», збірна України), найкращий бомбардир чемпіонату України (2000 р.).

Цей день в історії позначений такими подіями:

1877 рік. Американський винахідник Томас Едісон вперше продемонстрував публіці фонограф – перший звукозаписувальний пристрій.

1899 рік. Засновано іспанський футбольний клуб «Барселона» – один з найвідоміших і найсильніших клубів Іспанії та світу.

1929 рік. Американський пілот Річард Берд з трьома компаньйонами першим у світі перелетів Південний полюс літаком. Раніше, у 1926 році, Берд таким чином підкорив і Північний полюс.

1945 рік. Гелікоптер R5, сконструйований Ігорем Сікорським, провів першу в світі вертолітну рятувальну операцію.

1959 рік. Церемонію вручення нагород «Греммі» вперше показали на американському телебаченні. Серед лауреатів були Френк Сінатра та Дюк Еллінгтон.

Іменини у Василя, Віктора, Дмитра, Сергія та Федора.

ЧЕРКАСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ
ТЕАТР ІМЕНІ ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА
ШЕВЧЕНКА
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ



МЕАДПР

РЕПЕРТУАР НА ГРУДЕНЬ 2016 РОКУ

- 3** **МИНА МАЗАЙЛО** – субота (о 17 год.) – в приміщенні обласної філармонії (Сатирична комедія на 2 дії, відрізняється оригінальним сюжетом)
- 15** **МИНА МАЗАЙЛО** – неділя (о 17 год.) – в приміщенні будинку культури ім. І.Кулика
- 17** **БОЇНГ-БОЇНГ** – субота (о 17 год.) – в приміщенні буд. культури ім. І.Кулика (Комедійна фантазія з життя стюардес на 2 дії. Тривалість вистави 2 год.)
- 18** **МАРТИН БОРУЛЯ** – неділя (о 17 год.) – в приміщенні буд. культури ім. І.Кулика (Комедія на 2 дії. Тривалість вистави 2 год. 15 хв.)

НОВОРІЧНО-РІЗДВЯНІ КАНІКУЛИ! ПРЕМ'ЄРА!
ВІЗОК ЧУДЕС – у приміщенні обласної філармонії за мотивами поеми «Лис Микита» Івана Франка та українських народних казок.

21,23,28,29,
30.12
об 11 та 13 год.

Ціна квитків від 30 грн.
Телефони для довідок: каса – 36-07-21, адміністратор – 36-07-18.



Мудрі казки для дітей та дорослих

- 4** **КОРОЛЬ ДРОЗДОБОРОД** – (12-00) (У приміщенні палацу молоді)
- 11** **ДВНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ АБО ХРАНИТЕЛІ РОКУ** – (12-00) (11-го – в палаці молоді, 18-го – в буд. культури ім. І.Кулика)
- 18**



З ювілеєм!

СОРИЧА Михайла Васильовича – апаратника конверсії цеху А-5 із 30-річчям.

КОЛОМІЙЦЯ Артема Миколайовича – електромонтера централізованого електроремонтного цеху із 25-річчям.

ПРОЦДИЛА Сергія Миколайовича – водія автотранспортного цеху із 35-річчям.

ЧОРНОГО Дмитра Сергійовича – економіста цеху М-5 із 25-річчям.

ЗЕЛЕНУ Віталіну Олександрівну – робітника благоустрою цеху господарської діяльності із 30-річчям.

ПЬІНА Олега Володимировича – слюсаря-ремонтника цеху централізованого ремонту із 55-річчям.

МІЛЕЙКА Євгена Юрійовича – майстра з ремонту технологічного устаткування цеху М-6 із 30-річчям.

ТРАЧУКА Миколу Миколайовича – апаратника нейтралізації цеху М-9 із 40-річчям.

ДЯДЮРУ Олександра Володимировича – налагоджувальника цеху КВПіА із 45-річчям.

ТАТАРОВА Максима Олександровича – слюсаря-ремонтника цеху М-5 із 35-річчям.

ДЕХТЯР Наталію Володимирівну – контролера якості продукції і технологічного процесу ЦВТК із 55-річчям.

САВЧЕНКО Світлану Миколаївну – молодшу медсестру МСЧ із 50-річчям.

УСАЧОВУ Ольгу Олександрівну – контролера якості продукції і технологічного процесу ЦВТК із 50-річчям.

ФЕДОРЕНКА Сергія Володимировича – машиніста автовишки АТЦ із 50-річчям.

РОМАНОВА Ігоря Леонідовича – котельника УКР із 50-річчям.

МИХАЙЛИКА Михайла Михайловича – апаратника виробництва сечовини цеху М-6 із 45-річчям.

МУСАТЕНКО Вікторію В'ячеславівну – слюсаря КВПіА цеху КВПіА із 25-річчям.

ЮРЧЕНКА Григорія Васильовича – слюсаря-ремонтника цеху А-5 із 55-річчям.

ЧЕРНІКОВУ Ольгу Володимирівну – комірника цеху М-9 із 40-річчям.

ДЕНДУ Олександра Анатолійовича – інженера-електроніка цеху М-7 із 40-річчям.

САВЧУК Оксану Василівну – машиніста фасувально-пакувальних машин цеху М-9 із 45-річчям.

СУШИНСЬКОГО Сергія Адамовича – докера-механізатора цеху М-9 із 50-річчям.

СОФІЄНКО Валентину Василівну – електромонтера централізованого електроремонтного цеху із 45-річчям.

ОЛІШЕВЦЯ Миколу Леонідовича – машиніста компресорних установок цеху М-5 із 60-річчям.

БІЛЕЦЬКОГО Андрія Вікторовича – електромонтера ЦЕРЦ із 40-річчям.

СОЛОДА Анатолія Микитовича – старшого майстра цеху К-6 із 70-річчям.

ДРОНОВА Вадима Михайловича – апаратника виробництва сечовини цеху М-6 із 50-річчям.

КОМЛЄВА Олександра Михайловича – слюсаря КВПіА цеху КВПіА із 55-річчям.

ВОСКОВОЙНИК Олену Михайлівну – слюсаря КВПіА цеху КВПіА із 40-річчям.

ОХРІМЕНКА Олександра Миколайовича – апаратника виробництва сечовини цеху М-6 із 60-річчям.

РЕДЬКУ Володимира Григоровича – майстра ЦГД із 55-річчям.

НАКОНЕЧНОГО Романа Григоровича – апаратника підготовки сировини цеху М-6 із 35-річчям.

ЗАВ'ЯЛОВА Сергія Дмитровича – апаратника підготовки сировини цеху М-7 із 45-річчям.

КУЗЬМИЧОВА Олега Львовича – старшого майстра ЦЕРЦ із 50-річчям.

БЕРЕЖНОГО Василя Семеновича – слюсаря КВПіА центральної лабораторії із 55-річчям.

СІВАКА Віталія Миколайовича – інженера відділу діагностики і контролю із 35-річчям.

ХОЛОДНОГО Андрія Сергійовича – старшого майстра цеху електропостачання із 40-річчям.

ДЬЯКОВА Віталія Володимировича – майстра цеху М-9 із 45-річчям.

ДОНЦЯ Олександра Валерійовича – електромонтера ЦЕП із 30-річчям.

ЛИТВИН Катерину Володимирівну – машиніста компресорних установок цеху К-3 із 50-річчям.

Із 25-річчям трудового стажу!

СЕРГУШКА Михайла Володимировича – слюсаря механічної служби цеху М-7.
БЕРЕСНЕВА Олександра Володимировича – начальника зміни цеху М-9.

Бажаємо, щоб із кожним сходом сонця ще один ваш задум втілювався у життя, щоб радість, щастя і здоров'я огортали вас надійно і разом з підтримкою рідних, колег та друзів надихали на плідні справи та добро!

Благодійність

**ДОБРОТА І МИЛОСЕРДЯ
– КРИЛА ЛЮДЯНОСТІ**

Щороку 3 грудня всю світову спільноту об'єднують такі універсальні цінності, як милосердя, терпимість та співчуття до людей з обмеженими фізичними можливостями. У календарі ця дата має міжнародний статус.

До цього дня обласний фонд милосердя і здоров'я, який очолює Лариса Лисенко, провів низку благочинних акцій, залучившись надійною підтримкою волонтерів, азотівців та небайдужих благодійників. Скажімо, Наталія Кужман, яка донедавна працювала в диспетчерській службі виробничого відділу ПАТ «АЗОТ», особисто передала до фонду чимало одягу та посылну грошову допомогу.

– На сьогодні зігріті теплом, увагою і добрим словом вже близько 150 родин із числа багатодітних та малозабезпечених. Їм передані одяг, взуття, іграшки. Нині роздаємо продуктові набори. А на дітей, які перебувають в обласних диспансерах – психоневрологічному та протитуберкульозному, очікують ще й солодощі, – розповідає Лариса Іванівна.



Доброта і милосердя – це два крила, на яких тримається людство. Бути людяним закликав колись усіх великий український філософ Григорій Сковорода. Його звернення актуальним є і нині.

Ніна Гошуренко

Мистецтво бісероплетіння ВІД ОЛЬГИ НАУМЕНКО

У трудовому житті Ольга Науменко – провідний інженер-програміст відділу розвитку інформаційних систем ПАТ «АЗОТ», а за покликом душі – майстриня бісероплетіння. Її роботи яскраві, вміло виконані та відразу приковують погляд поціновувачів хендмейду.



Займатися бісероплетінням Ольга Вікторівна почала 6 років тому. Надихнула на це заняття старша сестра, яка захоплюється рукоділлям. Як зізнається умільця, працювати над першим виробом – серижками – було досить складно. Не раз розрізала, розпускала й перероблювала. Однак на цьому запал не втрачала. Вчилася за допомогою відеоуроків і майстер-класів в інтернеті. Починала з освоєння простих технік, після чого переходила до більш складних. Але покроковими інструкціями не обмежувалася, стала доповнювати виріб якими-небудь елементами, змінювати схеми, вносити власні напрацювання. Так

і відточувала свою майстерність, а виробам додавала авторського стилю.

– Плетіння бісером стало моєю творчістю, – розповідає **Ольга Науменко**. – Одного разу спробувавши, вже не можу зупинитися. Руки немов самі просять. До того ж копітка робота допомагає боротися зі стресом і відволікає від негативних емоцій.

У творчому доробку майстрині більше 100 виробів. Вона з посмішкою згадує свої перші роботи. Зараз уже віддає перевагу технічно складним візерункам, плетінню комплектів прикрас, вишиванню картин бісером. На виготовлення одного виробу йде близько 2-3 тижнів, на деякі – місяць. Натхнення шукає скрізь: у природі, роботі, друзях і, звісно ж, у рідних. Донька із задоволенням носить виготовлені маминими руками прикраси, особливо їй до вподоби гердан в етнічному стилі. Кілька картин прикрашають домівки сина і доньки. За словами рукодільниці, її вироби не для продажу. Тим, хто цінує ручну працю і дійсно хоче мати у своїй скарбничці для прикрас авторську біжутерію, майстриня їх щиро дарує.

Загалом у творчій колекції **Ольги Науменко** чимало неординарних ексклюзивних робіт. Але всі вони – чи то кольє, чи то браслет, чи то картина – мають спільну рису: несуть у собі певний символізм і частинку душі майстрині.

Світлана Литвин



Обласна газета «Черкаський Азот»
Засновник: Публічне акціонерне товариство «АЗОТ» м. Черкаси
Газета заснована у 1980 році.
Регістраційне свідоцтво ЧС №734ПР від 21.12.2011 р.
Адреса редакції: м. Черкаси, вул. Першотравнева, 72
Телефони: редактора – 392550; кореспондентів – 392352.
E-mail: press@azot.ck.ua

Виходить два рази на місяць, мова змішана (укр., рос.)
Матеріали підготовлені Прес-центром ПАТ «АЗОТ».
Інформація з газети не може бути використана іншими ЗМІ без погодження з Прес-центром.
За зміст реклами відповідальність несе рекламодавець.
Газета зверстана Прес-центром ПАТ «АЗОТ».
Начальник Прес-центру – головний редактор Є.Мацюкіна.

Наступний номер 27.12.2016

Друк – ТОВ «Пресс-Інформ»
м. Черкаси, вул. Сергія Амброса, 56.
Друк офсетний.
Обсяг – 1,86 умовн. друк. арк.
Тираж 2500 екз.
Зам. №ПІ-0000869.